

RK

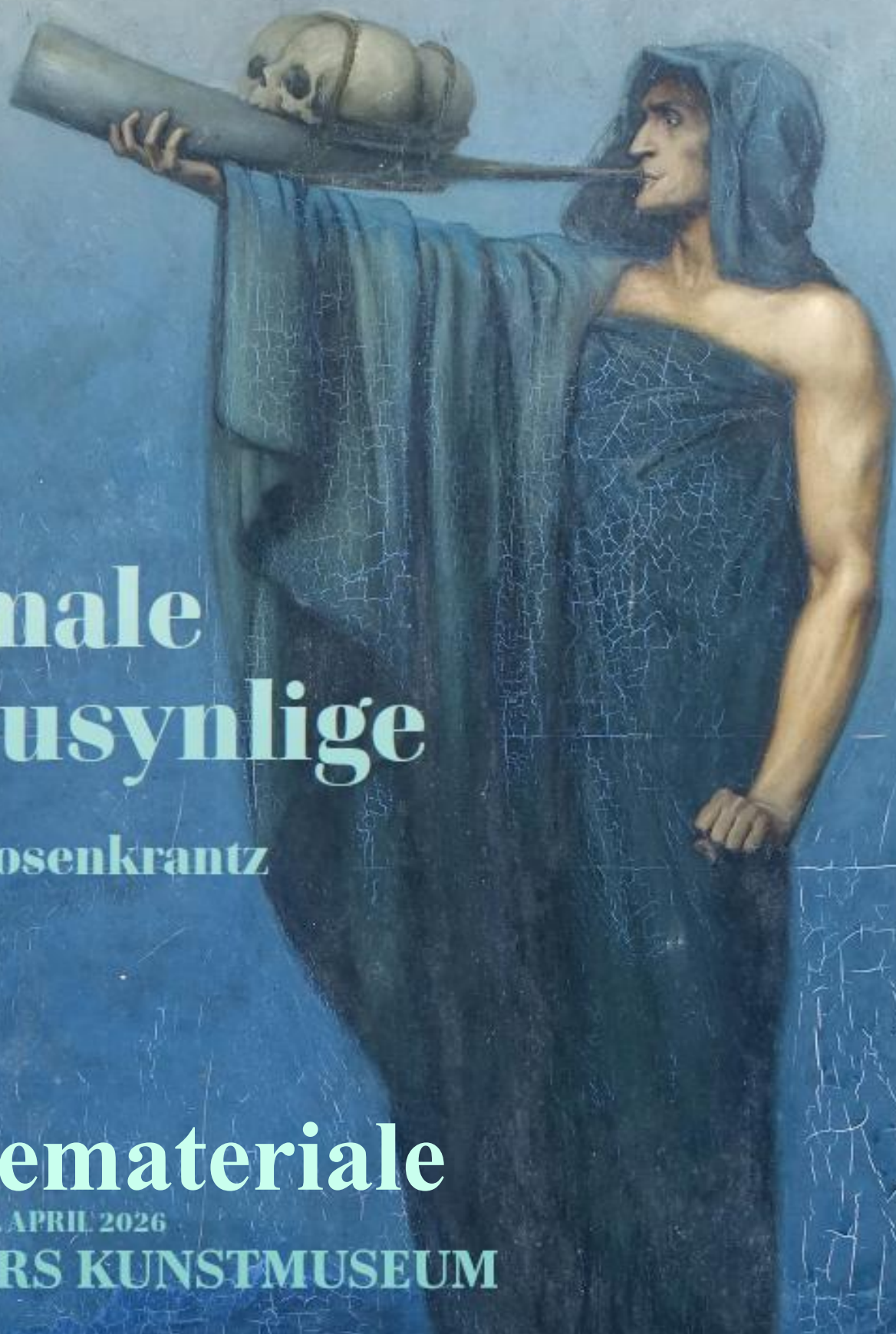
At male det usynlige

Arild Rosenkrantz

Skolemateriale

17. JANUAR - 6. APRIL 2026

RANDERS KUNSTMUSEUM

Arild Rosenkrantz – At male det usynlige

I denne udstilling er der gode muligheder for at sætte fagene **engelsk, dansk, religion, billedkunst og historie** i spil. I det følgende gives ideer til, hvordan udstillingen kan indgå i undervisningen. Materialet er rettet mod udskolingen, men kan tilpasses niveau og undervisning både i mellemskole og gymnasiet, hvor også oldtidskundskab kan inddrages. Værkerne i udstillingen sætter tematisk fokus både på religion og spiritualitet, krig, Edgar Allan Poes fortællinger (som Rosenkrantz illustrerede), kroppen samt forholdet mellem for- og nutid mm.

Praktiske oplysninger

Vi glæder os til at tage imod jer på museet. I har gratis adgang i forbindelse med undervisning. Grundskoler og ungdomsuddannelser i Randers kommune kan gratis booke en formidler. I er også velkomne til at opleve udstillingen på egen hånd. Det er dog altid en god ide at melde jeres ankomst før besøget, så vi ved at I kommer og kan tage godt imod jer. Læs mere [her](#) eller kontakt museet: 86 42 29 22 / butik@randerskunstmuseum.dk

Om Kunstneren

Arild Rosenkrantz (1870-1964) var en kunstner, der hele sit liv forsøgte at male det, man ikke kan se med det blotte øje – nemlig det sjælelige og det metafysiske. Han blev født i Danmark, men levede, uddannede sig, udstillede og arbejdede i perioder i Rom, Paris, New York og London. Fra 1940 og frem til sin død boede han på Rosenholm Slot. Rosenkrantz arbejdede i flere forskellige stilarter, men fælles for hans billeder er ønsket om at give beskueren en form for åndelig indsigt eller åbenbaring. Værkerne er ofte inspireret af religiøse fortællinger, antikke myter og litteratur fra Rosenkrantz' samtid, blandt andet af forfatteren Edgar Allan Poe.

Om udstillingen

Udstillingen præsenterer over 100 værker af Rosenkrantz – oliemalerier, pasteller, skitsearbejder og studietegninger, bogillustrationer, kartoner til kirkeudsmykninger og broderier. Gennem temaerne *Dybet*, *Mørket*, *Lyset* og *Farven* viser udstillingen Rosenkrantz' kunstneriske udvikling fra 1890'erne til 1960'erne.

Afsættet for udstillingen er et nyfundet symbolsk værk, maleriet *The Pool of Sin*, som for første gang vises på udstillingen. **Dybet** viser *The Pool of Sin* og andre symbolske værker med motiver fra religiøse og mytologiske fortællinger. **Mørket** fokuserer på dramatiske illustrationer til Edgar Allan Poes dystre fortællinger. **Lyset** viser eksempler på Rosenkrantz kirkeudsmykninger (glasmosaikker), mens **Farven** sætter fokus på, hvordan Rosenkrantz med inspiration fra den østrigske antroposof Rudolf Steiner (1861-1925) afsluttede sit kunstneriske virke med at bruge farve til at forløse spirituelle visioner og åbne for nye erkendelser.

Mystik og spiritualitet vækker også resonans blandt nutidens unge kunstnere. Derfor viser udstillingen også udvalgte **samtidskunstværker**, der fra et nutidsperspektiv spejler temaer, teknikker og motiver i Rosenkrantz' kunst. Der vises værker af [Nikoline Liv Andersen](#) (f. 1979), [Ditte Ejlerskov](#) (f. 1978), [Mie Mørkeberg](#) (f. 1980), [Alexander Tovborg](#) (f. 1983) og [Sif Itona Westerberg](#) (f. 1985).

Arild Rosenkrantz, *The Pool of Sin*, 1900.

Olie på lærred, 250 x 60 cm, Rosenholm Slot.

Fotoet er taget før værket blev restaureret til udstillingen.

Før besøget:

For underviseren: Læs mere om udstillingen i vores gratis [magasin](#) og på museets [hjemmeside](#).

Med eleverne: Se filmen produceret om hovedværket *The Pool of Sin* (syndens pøl), som blev fundet på Rosenholm Slot i 2023 og som er konserveret til udstillingen.

Tal om det mytiske og det okkulte. Mange kender måske Netflix-serien *Stranger Things*, hvor verden er forbundet med et uhyggeligt parallel-univers. Arild Rosenkrantz forsøger med sin kunst at åbne til en positiv spirituel verden, der giver nye erkendelser. Tal om, hvad der åbner nye indsigter for jer. Tror I på noget åndeligt (hvad?)? Hvis der er en åndelig verden, hvordan tror I så, den ser ud?

Arild Rosenkrantz blev i Danmark i 1940 fordi 2. Verdenskrig brød ud. Tal om, hvilke verdenshistoriske begivenheder, der har påvirket historien. Hvilke begivenheder i nutiden optager jer mest? Hvordan forestiller I jer fremtiden. Når der er krig eller usikkerhed søger flere mod religion og spiritualitet. Hvilke religioner, okkulte retninger eller spirituelle ideer kender I?

Hvis I vil arbejde med Poes fortællinger kan I forberede jer ved fx at læse *Husets Ushers undergang* ([eng. version](#)), og prøve at lægge mærke til, hvordan Poe skaber sit gotiske og dystre univers.

Hvordan skaber man uhygge i litteraturen – og hvilke virkemidler bruger Rosenkrantz (I kan se Rosenkrantz illustrationer digitalt i følgende bøger: [Hemmelighedsfulde fortællinger, bd 1](#) og [Hemmelighedsfulde fortællinger, bd 2](#)) og vil møde mange af de imponerende originaltegninger på udstillingen.

Se evt. et uddrag af Netflix-horror-serien *House of Usher* (fx S1, E1 41:55-37:32) (obs 16+) og sammenlign de forskellige mediers virkemidler. Hvordan skaber litteratur, billedkunst og film uhygge?

Arild Rosenkrantz, *Huset Ushers fald*. Sort Tusch og hvid dækfarve på papir. Rosenholm Slot. Trykt i Gyldendals udgaver af Poes *Hemmelighedsfulde fortællinger* i 1907-1908.

Ideer til forberedende øvelser:

- **Forventningskort (*dansk, billedkunst, historie*)**

Eleverne skriver et forventningskort før besøget: Hvad håber de at opleve, lære eller blive overrasket over? Hver elev formulerer 2-3 spørgsmål, de vil undersøge på udstillingen (fx om symboler, farver, krop, religion, uhygge eller reaktioner på Rosenkrantz kunst). Kortet tages med på museet, og efter besøget vender eleverne tilbage til spørgsmålene: Hvilke blev besvaret, og hvilke nye spørgsmål opstod?

- **Tro og tvivl (*religion, dansk*)**

Klassen taler om forskellen på religion, spiritualitet og personlig tro. Hvad betyder det at tro? Kan man tro på noget uden at være religiøs? Eleverne skriver en kort refleksion om, hvad tro, tvivl og åndelighed betyder for dem selv og i samfundet.

- **Læs og forstå (*dansk, engelsk*)**

Eleverne læser og analyserer et uddrag af Edgar Allan Poes noveller (fx fra *Sfinxen* indsat til slut i dette materiale). Fokus er på, hvordan Poe skaber uhygge gennem sprog og stemningsbeskrivelse samt gennem det usagte. Eleverne markerer centrale passager og forklarer, hvilke virkemidler der bruges, og hvordan de påvirker læseren.

- **Hvad er synd? (*religion, historie, dansk*)**

Klassen laver en brainstorm over begrebet "synd" og undersøger dets betydning i religiøs, historisk og nutidig sammenhæng. Eleverne arbejder i grupper og sammenligner forståelserne. Afslut med en kobling til *The Pool of Sin*: Hvorfor kunne værket virke forargende omkring år 1900 – og hvordan opfattes det i dag?

- **Stemningsord og billeder (*billedkunst, dansk*)**

Eleverne laver i små grupper en ordsky (se evt. [WordClouds.com](https://www.wordclouds.com) for inspiration) med stemninger og følelser, de forbinder med lys og mørke, hygge/uhygge. Klassen samler ordene i én fælles ordsky. Eleverne diskuterer, hvordan billeder kan skabe stemninger og vække følelser uden ord, og sammenligner med film, musik og litteratur.

- **Skriv en uhyggelig novelle (*dansk eller engelsk*)**

Eleverne skriver en kort uhyggelig novelle med fokus på stemningsopbygning og det usynlige. Historien skal bruge sanseindtryk og antydninger frem for direkte forklaringer. Novellen kan afsluttes åbent, så læseren selv må forestille sig resten.

- **Dagbogsnotat om det usynlige (*dansk, religion*)**

Eleverne skriver et dagbogsnotat om en usynlig kraft, der påvirker deres liv, fx skyld, håb, tro, angst eller kærlighed. Fokus er på refleksion over, hvordan noget usynligt kan have stor betydning for menneskers handlinger.

- **Illustrér en uhyggelig tekst (*billedkunst, dansk/engelsk*)**

Eleverne laver en illustration til en uhyggelig novelle, fx Poe eller deres egen tekst. De vælger et afgørende øjeblik i historien og arbejder med kontrast, perspektiv, lys og skygge. Eleverne skriver en kort billedtekst, der forklarer deres valg af virkemidler.

- **Mal det usynlige (*billedkunst*)**

Eleverne maler eller tegner et abstrakt billede af en følelse eller tanke, fx had, håb, angst eller længsel. Fokus er på farver, former og bevægelse frem for genkendelige motiver. Eleverne forklarer bagefter, hvordan de har forsøgt at gøre det usynlige synligt.

- **Farvens betydning (*billedkunst, dansk*)**

Eleverne tegner det samme motiv to gange: først i sort/hvid og derefter i farve. De sammenligner de to versioner og diskuterer, hvordan farve ændrer stemning og betydning. Øvelsen kan kobles til både den naturvidenskabelige forklaring på farver og til Goethes, Steiners og Rosenkrantz' mere sanselige og symbolske farveforståelse.

- **Tidslinje (*historie*)**

Arild Rosenkrantz levede fra 1870-1964. Det er næsten 100 år. Hvad sker der i løbet af 100 år? Eleverne skriver i grupper en liste over alle de ting, som de ved skete i den periode Rosenkrantz levede. Lav også en liste over de ting (fx biler, fly osv.) som blev opfundet i perioden. Lav til slut en fælles tidslinje på tavlen og tal om, hvilke begivenheder og opfindelser, der er kommet til siden Rosenkrantz' døde.

På Museet

Tag jer god tid til at gå gennem rummene. Se på værkerne og tal om, hvad de betyder. Hvis alle vælger et værk, som de synes godt om (tag foto), så er der et positivt afsæt for at arbejde videre, når I kommer hjem. Husk at medbringe forventningskort, hvis I har lavet dem hjemmefra.

I Dybet:

Se på værkerne. Malerisk symbolisme er en kunstretning, hvor kunstnere ikke maler verden, som den ser ud, men som den føles. Farver, figurer og stemninger bruges som symboler for følelser, tanker og åndelige idéer – for eksempel krig, frygt, håb eller det gode og det onde. Billederne handler derfor mere om det usynlige indre liv end om virkeligheden, man kan se med øjnene.

Kan I genkende nogle af de fortællinger, som Rosenkrantz har illustreret i denne sal? Kan I analysere billederne (komposition, farver, former, figurer, skala, lyssætning, tema og budskab)? Spørg: Hvad er det første I lægger mærke til? Hvem viser billedet? Hvilken situation skildres? Hvor foregår det? Hvornår kan det være foregået? Hvad tror du, kunstneren vil have os til at tænke over? Hvis I ikke kan besvare spørgsmålene, så tal om, hvorfor man fx ikke kan se, hvilken tidsperiode kunstneren viser. I salen kan man opleve en stor et billede fra Arild Rosenkrantz' atelier i Rom og prøve at sidde i hans møbler.

Arild Rosenkrantz, War 1908. Olie på lærred, Rosenholm Slot. Tal om, hvordan vi kan se, at billedet er fra omkring år 1900. Ved værket *War*. Hvilke billeder af krig kender I? Hvad viser Arild Rosenkrantz' værk?

Find samtidskunstværket i salen og tal om, hvordan ligner/er forskelligt fra Rosenkrantz' kunst. Det ser umiddelbart ud til at være et antikt værk, men det er håndskåret i gasbeton, og i detaljerne afslører det moderne sig (se fx spændet, der lukker remmen). Sif Itona Westerberg er inspireret af klassiske skulpturer og myter, men hun skaber nye fortællinger med sine værker. Hvilken fortælling tror I, hun vil fortælle med dette værk?

Sif Itona Westerberg, Ember Seed, 2024. Gasbeton.

I Mørket

Se på værkerne. Hvilket er mest dramatisk, uhyggeligt og skræmmende? Hvad gør værkerne uhyggelige? Hvorfor virker Rosenkrantz illustrationer så stærkt? Gå sammen to og to, vælg en af de 30 illustrationer til Poes værker og tal om, hvilken historie I kunne fortælle ud fra den. Tag et foto af værket og fremlæg jeres historie for klassen (eller skriv den ned), når I kommer hjem.

Sammenlign med virkemidlerne i de to malerier af Mie Mørkeberg. Ligesom illustrationerne til Poes fortællinger er Mørkebergs motiver også holdt i sort hvide nuancer – og de er både fantasifulde og foruroligende drømme-/mareridtsagtige. Hvis I skulle skrive en historie til dem, hvad skulle den så handle om?

Mie Mørkeberg: *In the shadow of Khaos*, 2020. Olie på lærred, 250 x 150 cm. Randers Kunstmuseum

I Lyset

Se på værkerne. Kender I nogle af de kristne motiver (brug titlerne som hjælp). Kirker har ofte en særlig stemning, og mange kommer der i forbindelse med store livsbegivenheder. Kirkerummet kan være specielt at være i, fordi lys, akustik, materialer og dufte er specielle. Tal om, hvilke steder I kender (fx hjem, skole, museum, skoven, svømmehal osv.) – hvordan ligner eller adskiller religiøse og spirituelle rum sig fra dem? Gå evt. på symboljagt og find symboler i glasmalerierne?

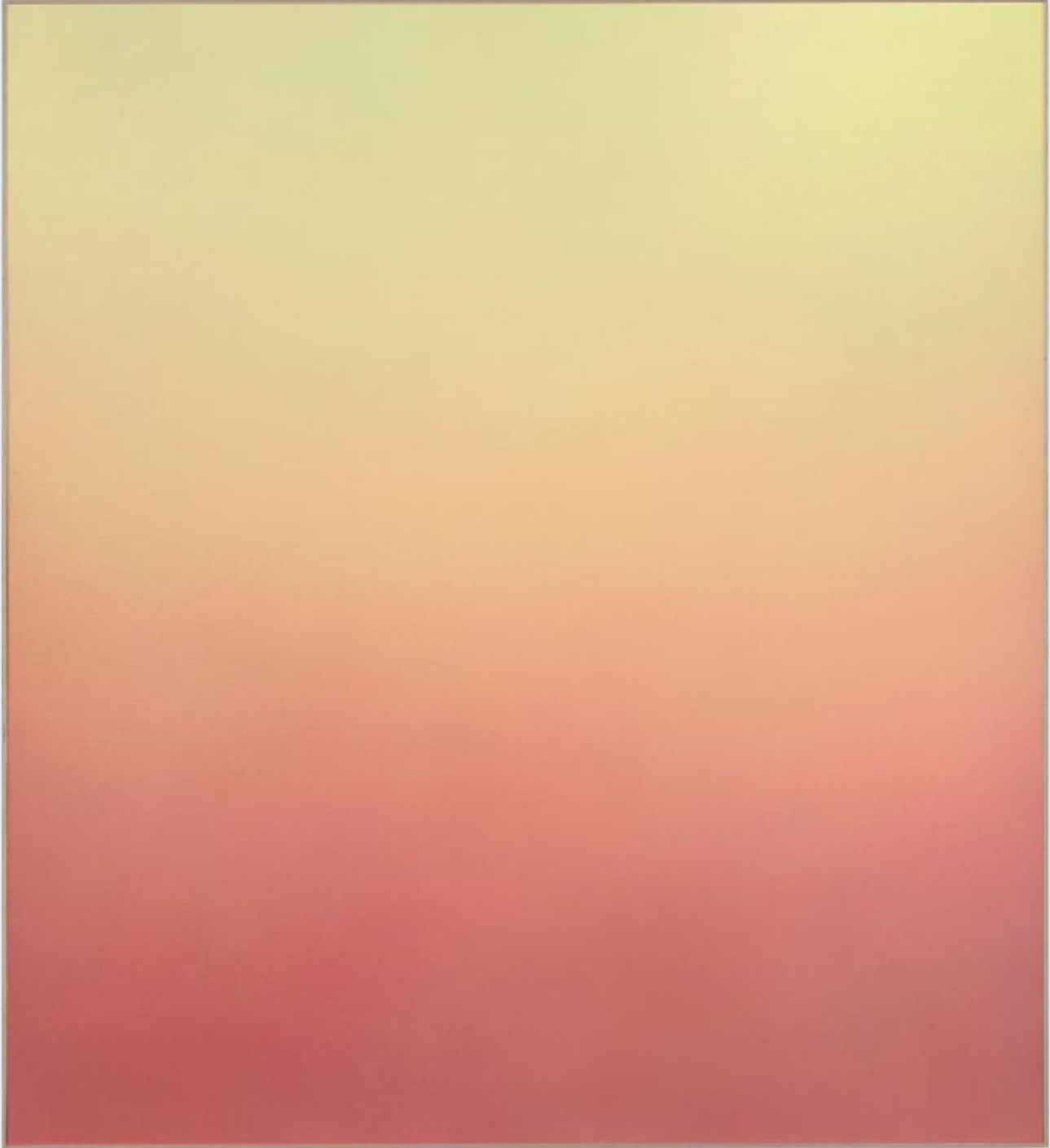

Arild Rosenkrantz: *Mercy / Nåde, Christ / Kristus og Justice / Retfærdighed*, 1918. Udkast til glasmosaikker til Holy Trinity Church, Churchover, England. Kul på papir.

I Farven

Se på værkerne. Tal om hvilke stemninger I forbinder de forskellige farver med – er I enige?

Stå foran Ditte Ejlerskovs værk *Dream Gradient*. Sammenlign hendes farvebrug med Arild Rosenkrantz'. Farver kan kun ses, hvor der er lys. Vi ser nemlig farver, fordi lys med forskellige bølgelængder rammer en genstand, som absorberer noget af lyset og reflekterer resten tilbage til vores øjne. Hjernen opfatter de reflekterede bølgelængder som farver

Ditte Ejlerskov (f. 1982): *Dream Gradient (Sun Orange Horizontally Meets Mildest Yellow)*, 2023.
Mixed media på lærred. 200 x 180 cm.

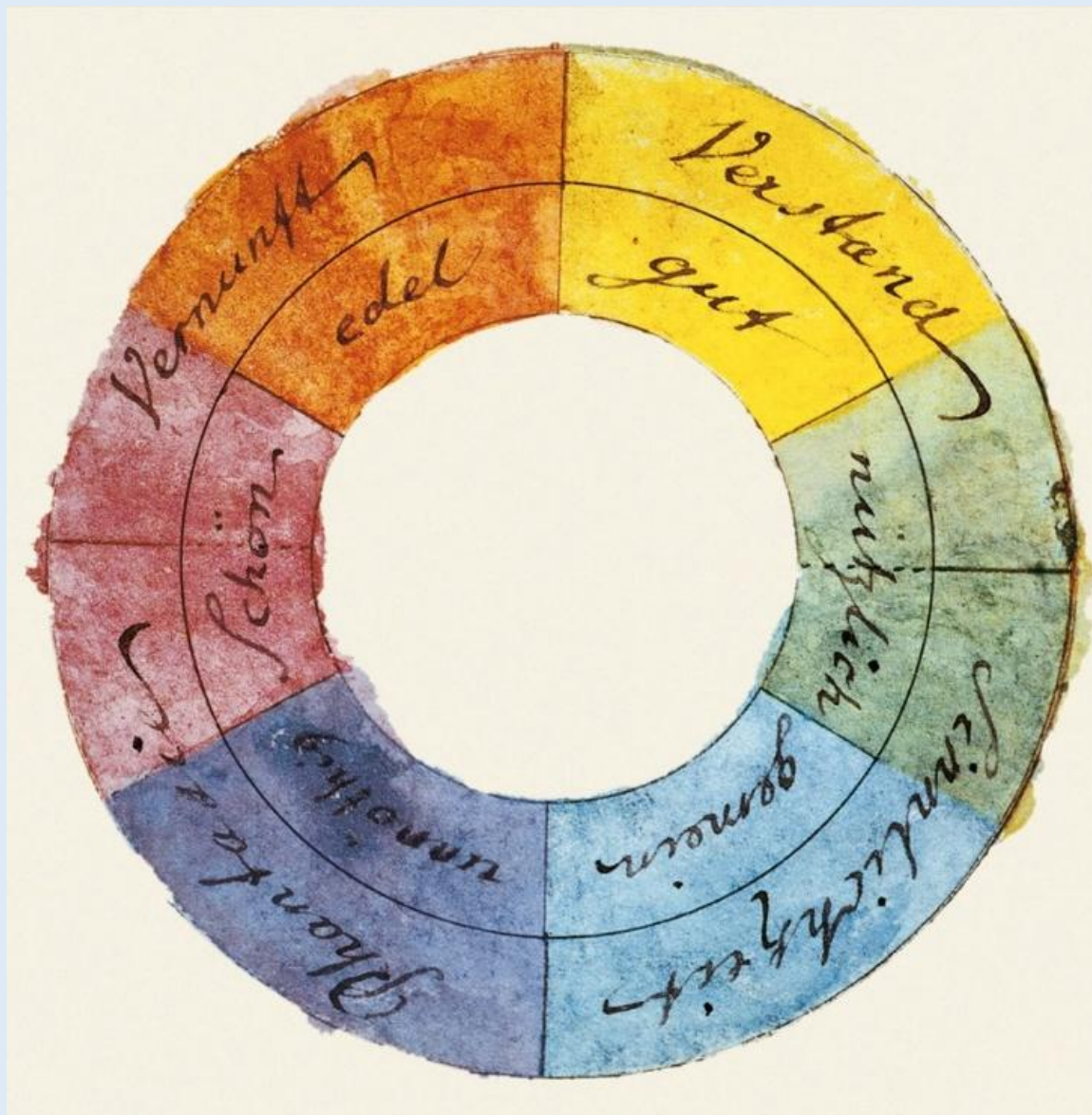
Kunstens motiver skal vi måske tænke over, for at regne ud, hvad de handler om, men farver virker umiddelbart på sanserne. Se på motiverne, hvilke kan I genkende? Hvordan understøtter farverne jeres oplevelse?

Arild Rosenkrantz, *Hierofanten*, 1952. Olie på lærred.

Ordet hierofant kommer fra græsk og betyder "*den, der åbenbarer det hellige*". En hierofant er altså en person, som forklarer eller formidler religiøs viden, hemmelige sandheder eller livets dybere mening.

Rosenkrantz arbejde med farvernes betydning og var inspireret af flere farveteorier. Goethes farvecirkel fra 1809 viser farver som noget, der hænger sammen med menneskets indre liv. I cirklen knyttes farverne ikke kun til følelser, men også til egenskaber og måder at erkende verden på. De varme farver forbindes med det gode (*gut*) og det ædle (*edel*), mens andre farver peger mod det unødvendige, nyttige. Yderst i cirklen kobler Goethe farverne til menneskets evner, som fantasi, fornuft, forstand og sanser. Farverne bliver dermed en måde at forstå både tanker, moral og handling på.

Denne tankegang blev videreført af Rudolf Steiner, som Rosenkrantz var inspireret af. Steiner skabte antroposofien, en livs- og erkendelsesopfattelse, der søger at forstå mennesket og verden som en helhed, hvor krop, sjæl og ånd hænger sammen, og hvor kunst, viden og erfaring kan føre til åndelig indsigt. Steiner mente, ligesom Goethe, at farver virker direkte på menneskets indre og kan styrke fantasi, fornuft og erkendelse. Farver er derfor betydningsbærere, der kan hjælpe mennesket til indsigt i både sig selv og en større, åndelig sammenhæng.

Ideer til øvelser efter besøget

- **“Mit værk, min fortolkning” (dansk/billedkunst)**

Eleverne vælger det værk, de fotograferede, og laver en kort præsentation med tre lag: Hvad ser jeg? Hvad føler jeg? Hvad tror jeg, værket vil sige? De skal bruge mindst tre billedkunstbegreber (fx komposition, kontrast, lys, farve, symbol, skala) og slutte af med en personlig tolkning.

- **Udstillingen som fortælling (dansk)**

Klassen laver en fælles “historie” om udstillingen: Hvert rum (Dybet, Mørket, Lyset, Farven) bliver et kapitel. Grupper skriver hver deres kapitel (max ½ side), så det ender som én samlet tekst om en rejse fra dybde til farve/erkendelse. Fokus: stemning, vendepunkt og udvikling.

- **Analyse (dansk/engelsk)**

Eleverne vælger en illustration til Poe og finder (eller får udleveret) et kort uddrag fra en relevant tekst af Poe. De analyserer, hvordan uhyggen skabes i hhv. tekst og billede: ordvalg, synsvinkel, tempo, skala, mørke/lys, detaljer, “det man ikke ser”, og laver til sidst en konklusion: Hvilket medie er mest uhyggeligt – og hvorfor?

- **Skriv (dansk/engelsk)**

Eleverne skriver en kort tekst, der foregår lige før det man kan se på et værk fra udstillingen. De skal lade mindst én “usynlig kraft” styre handlingen (fx skyld, håb, tro, fristelse, angst). Teksten kan være realistisk eller overnaturlig – men skal passe til billedets stemning. – Eller **skriv** en indre monolog fra en figur i *The Pool of Sin* – Eller **skriv** et brev til Arild Rosenkrantz med spørgsmål til eller refleksioner over hans kunst. – Eller sammenlign Rosenkrantz’ billedverden med nutidige forestillinger om andre verdner end denne (fx fra litteratur, film, serier, computerspil). Skriv en kort tekst om en af disse verdner.

- **Krig og billeder: fra War til i dag (historie/dansk)**

Eleverne sammenligner Rosenkrantz’ *War* med moderne krigsrepræsentationer (TV, fotojournalistik, plakater, SoMe). Hvad viser man? Hvad skjuler man? Hvilken effekt har æstetik og symboler? Afslut med at skrive et kort “manifest”: Hvordan bør krig vises – og hvorfor?

- **Farvedagbog (billedkunst/dansk)**

I en uge noterer eleverne dagligt én farve, der passer til deres humør eller dag (fx “mandag var blå”). De forklarer kort hvorfor. Til sidst sammenligner de deres farver med Goethes idé om, at farver hænger sammen med indre oplevelser. Afslut med en lille refleksion: Er farver “bare” farver – eller rummer de også betydning?

- **Udstillingskritik som anmeldelse (dansk)**

Eleverne skriver en mini-anmeldelse som til en avis eller en blog: kort intro, hvad udstillingen handler om, hvad der gjorde størst indtryk, og en vurdering. Krav: mindst to konkrete eksempler fra værker, og én sætning om udstillingens relevans i dag (fx spiritualitet, krig, kropssyn, angst/uhygge)

- **Mal det usynlige – igen (billedkunst)**

Eleverne laver en ny version af “mal det usynlige”, men denne gang med en klar regel: De må kun bruge 2–3 farver, og hver farve skal have en betydning (fx rød = uro, gul = håb). Til sidst skriver de en kort “vejledning” til deres billede, så andre kan afkode symbolikken.

- **“Forargelse før og nu” – klassedebat (samfundsfag/dansk/historie)**

Eleverne arbejder med begrebet forargelse: Hvad gjorde *The Pool of Sin* provokerende omkring 1900? Hvad provokerer i dag? De skal bruge historiske forklaringer (normer, religion, køn, offentlighed) og komme med nutidige paralleller fra kunst, sociale medier eller film.

- **Kirkerum og stemning (religion/billedkunst)**

Eleverne beskriver, hvad der skaber en særlig stemning i et rum (lys, lyd, materiale, lugt, højde). De sammenligner kirkerum med et andet rum eller sted, de kender (fx stadion, skov, skole, svømmehal). Afslut med at beskrive et sted eller et rum, der kan give ro, håb eller eftertanke.

- **SoMe-opslag eller reklame (dansk/billedkunst/engelsk)**

Grupper laver en reklame eller en Instagram-story, der skal få unge til at se udstillingen. Krav: en stærk overskrift, tre nøgleord, og en kort forklaring af “at male det usynlige”. Kan laves på dansk eller engelsk.

Tekster til Inspiration

Kurator Julie Margrethe Nyrop om udstillingen, 2026 (uddrag):

I sommeren 2023 blev et dramatisk hovedværk af baron Arild Rosenkrantz (1870-1964) fundet sammenrullet og i yderst medtaget stand på et pigekammer på Rosenholm Slot. Værket, *The Pool of Sin*, malet i 1900, blev sidst vist på en stor international udstilling i Cork, Irland i 1902. Siden har maleriets placering ikke været kendt. Genopdagelsen af dette tidlige hovedværk af én af dansk kunsthistories fremmede fugle er afsættet for at Randers Kunstmuseum nu sætter fornyet fokus på den malende baron, Arild Rosenkrantz. Gennem hele sit liv søger Arild Rosenkrantz at skabe billeder, der ikke blot skal ses, men virke; som et medie mellem det synlige og det usynlige. Rosenkrantz' ambition om at male det usynlige – at gøre sjælelige og metafysiske tilstande billedlige – spejles af en bred tendens i kunstverdenen i dag, hvor symboler, myter og spiritualitet igen vækker resonans. Derfor ledsages Rosenkrantz' værker i udstillingen af et samtidsspor, hvor nulevende kunstneres værker går i dialog med Rosenkrantz' kunst, tematikker, teknikker og formsprog. Således undersøger udstillingen det spirituelle, esoteriske og transformative i kunsten dengang og nu.

Kunsthistorikeren Henrik Wivel i Kristeligt Dagblad (uddrag):

Er det muligt at male det, der ikke kan ses med det blotte øje? Er det muligt at male det usynlige? Eller med andre ord og i meget videre betydning: Er det muligt at male Gud og det, der ligger hinsides menneskets fatteevne? Det var i hvert fald kunstneren Arild Rosenkrantz' ambition. Den danske kunstner Arild Rosenkrantz (1870-1964) forsøgte livet igennem at finde en løsning på dette både praktiske og erkendelsesmæssige paradoks, og i sin kunst gøre det usynlige synligt og skabe billeder af en anden verden. Den endelige løsning på dette kunstneriske problem fik Rosenkrantz i 1908, hvor han blev introduceret til den tysk-østrigske filosof og kunstner Rudolf Steiners tænkning. Her mødte han et menneske, for hvem kunsten var en fuldstændig integreret del af eksistensen og selve midlet til at overskride eksistensens normale grænser i en i princippet uendelig åndelig stræben. Kunstneren Arild Rosenkrantz (1870-1964) blev født i en dansk adelsfamilie, og søgte gennem hele livet mod en dybere forståelse af den menneskelige eksistens. Mod tilværelsens mystik mod det ukendte og usynlige, det åndelige og guddommelige.

Mere om Arild Rosenkrantz

Baron Arild Rosenkrantz blev født på Frederiksborg Slot i 1870. Hans far døde da han var tre år, og han voksede op i Danmark, Italien og Skotland. Rosenkrantz' mor støttede ham i lysten til at blive kunstner. Han blev uddannet på Det Kongelige Danske Kunstakademi under professor F.C. Lund, ved freskomaleren Modesto Faustini i Rom og på Académie Julian i Paris. I 1891 debuterede han på salonen i Paris og i 1892, 1893 og 1894 udstillede han på Pheladons saloner, der fokuserede på mystisk, okkult og spirituel kunst. Han debuterede på Charlottenborg i 1893. I 1895 bosatte han sig i New York og i 1898 i London. I 1902 udstillede han bl.a. *Pool of Sin* på Verdensudstillingen i Cork i Irland, hvor særligt de nøgne figurer blev set som anstødelige. I England udførte han glasmosaikker til flere kirker. I 1911 mødte han Rudolph Steiner. Kunstneren blev del af kredsen omkring Steiner og udførte dekorationer til det antroposofiske Goethanum. Hans malerier skiftede karakter, da farver, teknik og motivkredse blev inspireret af Steiner og antroposofien. I 1939 rejste han til Danmark, men 2. verdenskrig forhindrede ham i at vende retur til England. Kunstnerens slægtninge tilbød ham en lejlighed og atelier på Rosenholm Slot. Her forblev han bosat til han kom på plejehjem ved Kalø. Rosenkrantz døde i 1964 – 94 år gammel.

Uddrag fra Edgar Allan Poes fortælling Sfinxen og Arild Rosenkrantz' illustration hertil

s. 191-195 | Hemmelighedsfulde fortællinger, bd. 2 (jf. [115808071861-bw.pdf](#) (dansk) og [The Sphinx – The Poe Museum](#) (engelsk))

Det var på slutningen af en ganske usædvanlig varm dag, at jeg sad med en bog i hånden ved et åbentstående vindue, hvorfra der var vid udsigt til floden og dens bredder samt til en fjerntliggende høj, hvis mod mig vendende side på det nærmeste var blevet rensat for træer af et såkaldt jordskred. Mine tanker var længst gået på vandring fra bogen, der lå opslået foran mig, og til den nære, hærgede og hjem søgte by. Nu løftede jeg mine øjne fra bogens side, og mit blik faldt på den nøgne høj og på en genstand, et levende, grufuldt uhyre, der hurtigt bevægede sig fra højens top til dens fod og sluttelig blev borte i den tætte skov, som fandtes der. Straks da uhyret blev synligt, mistvivlede jeg om min egen forstand eller i hvert fald om mine øjnes vidnesbyrd, og der gik adskillige minutter, inden det lykkedes mig at overbevise mig selv om, at jeg hverken var gal eller drømte. Dog, når jeg nu beskriver uhyret, sådan som jeg tydeligt så det og roligt iagttog det, så frygter jeg næsten for, at mine læsere vil have endnu større vanskelighed ved at føle sig overbeviste i så henseende, end jeg selv havde.

Jeg bedømte dyrets størrelse ved at sammenligne det med de store træer, det passerede, de få skovens kæmper, der havde modstået jordskredets raseri, og jeg kom til det resultat, at det var langt større end det største linjeskib. Jeg siger linjeskib, fordi uhyrets form henledte tanken derpå; skroget af en af vore tremasteere vil nogenlunde give en forestilling om dets ydre. Dyrets mund befandt sig i den yderste ende af en snabel, der vel kunne være 60–70 fod lang og så tyk som en almindelig elefant. Ved roden af snablen fandtes en kolossal mængde sort, busket hår, mere end der vokser i en snes bisonokses manker, og ud af dette hår sprang – sideværts og nedad – to glinsende hugtænder, noget nær af samme form som vildornens, men uendeligt mange gange større.

Og på hver side af snablen og parallelt med den sås en kæmpemæssig stav, vel 30–40 fod lang, efter udseende at dømmes dannet af rent krystal og af form fuldkommen prismatisk; den tilbagekastede på det prægtigste den synkende sols stråler. Kroppen havde form som en kile med spidsen vendt nedad mod jorden. Fra den udgik to par vinger – hver vinge var ca. 300 fod lang – det ene par var anbragt oven over det andet, og de var alle dækkede med metalliske plader; hver plade så ud til at være 10–12 fod i diameter. Jeg lagde mærke til, at det øvre og det nedre vingepar var forbundne med en svær kæde.

Men den største ejendommelighed ved uhyret var billedet af et dødningehoved, der dækkede så godt som hele brystet og fremtrådte i skinnende hvid farve på legemets mørke baggrund og i en form, som om det var udført af en dygtig og omhyggelig kunstner. Som jeg nu betragtede dette frygtelige dyr og i særdeleshed fremtoningen på dets bryst med en følelse af angst og rædsel, med en forudelse af kommende ulykke, som det ikke var min forstand muligt at vinde bugt med, så jeg pludselig de uhyre kæber i spidsen af snablen åbne sig for en lyd, der var så gennemtrængende og så uhyggelig, at den ramte mine nerver som klangen af en ligklokke, og idet udyret blev borte ved højens fod, faldt jeg brat om på gulvet; jeg var besvimet.